

MINIATURĂ DIN TIMPUL LUI ȘTEFAN-CEL-MARE

La expoziția de artă veche rusească organizată în 1913, cu prilejul tricentenarului Împărăției Romanovilor, s'au expus un apostol făcut din porunca lui Ștefan Vodă, Domnul Moldovei și un foarte frumos evangeliar făcut de fiul său, Alexandru Vodă.

Amândouă aceste lucrări de artă sunt descrise în catalogul¹⁾ expoziției fiind acolo așezate printre cele mai vechi manuscrise.

Apostolul cuprinde o foarte importantă însemnare în care se spune că el fusese făcut de Ștefan Vodă pentru a sa Mănăstire Zografu din Sf. Munte în 1463: *Bl̑goizvoleniem oḡa i posp̑šeniem s̑na i s̑vȓšeniem st̑go dha, bl̑gocstivyi i h̑liubivyi gs̑dn̑ l̑o Ștefan Voevoda bjiu m̑l̑stiiu g̑spȓ zemli moldavsko dade i spis̑șe s̑i praxiu monastirii svoemu zogra-theskomu do st̑ei g̑ora, athonschii, vlto 6971.*

(Cu voia tatălui și ajutorul fiului și săvârșitul sfântului duh, bine cinstitorul și de Hristos iubitorul Domn Io Ștefan Vodă, cu ajutorul lui Dumnezeu, gospodar Țării Moldoviei, dete și făcu acest apostol mănăstirii sale: Zografului din Sf. Munte al Athosului, An. 6971=1463).

Cât în ce privește evangeliarul, catalogul dă alăturările deslușiri: „Evanghelie pe pergament, „moldovenească, scrisă în 1491, în zilele Domnului Ion Alexandru, fiul lui Ștefan cel Mare“.

Se știe că acest Alexandru era coregent cu Ștefan cel Mare și anume al Moldovei muntoase.

Tot la aceeași expoziție s'a mai expus și un manuscript din 1611, moldovenesc, cartea pravilnicească a lui Matei (Mathea pravilunica Cniga) cu cheltuiala a Mitropolitului Sucevei Anastasie Krimcovic, având foile cu fond de chinovar.

¹⁾ *Vystavka drevne-russkago iscusstva ustrocnae v̑ 1913 godu, v̑ oznamenovanie čestovanie 300 l̑tia țarstvovaniē doma ro manovyh̑.*

BISERICA BREZOAIE-BRĂILOIU DÂMBOVIȚA

1) *Pisanie de piatră:*

ACEASTĂ SFÂNTĂ ȘI DUMNEZEIASCĂ BISERICĂ CARE SĂ PRĂZNUȘTE SFÂNTUL PĂRINTELE NOSTRU NICOLAE, FĂCĂTORIUL DE MINUNI, CU ÎNDEMNAREA LUI DUMNEZEU ȘI CU AJUTORIUL SFÂNTULUI DUH, ESTE DIN TEMELIILE ÎNCEPUȚĂ ȘI ZIDITĂ DE DUMNEALUI RĂPOSATUL PĂTRAȘCO BRAZOIANUL VEL VORNIC, ÎN ZILELE ÎNĂLȚĂTULUI DOMN IO ȘTEFAN CANTACUZINO VOEVOOD, CÂND AU FOST CURSUL ANILOR 7223 (1713) ȘI ÎNTÂMLÂNDU-SE DE AU RĂMAS NEISPRĂVITĂ ȘI DE (S)POT, DE ZUGRĂVIT, IAR CU AJUTORIUL LUI DUMNEZEU ȘTEFAN BRAZOIANUL BIV. VEL VORNIC ZA TÂRGOVIȘTE, FIUL DUMNEALUI PĂTRAȘCO BRAZ., (A)U ZUGRĂVIT, AU ÎMPODOBIT CUM SE VEDE PENTRU VECINICA POMENIRE, ÎN ZILELE PEA ÎNĂLȚĂTULUI DOMN IOAN GRIG(ORIE) GHICA VOEVOOD, PEA ÎNĂLȚĂTUL DOMN 7257 (1780), OCT.

2) *Piatră de mormânt:*

SUPT ACEASTĂ PIATRĂ ODIHNEȘTE ROBU LUI DUMNEZEU, ELENA MOSCU, NĂSCUTĂ IZVORANCĂ, 1842 IUNIE 3.

BISERICA DRUGĂNEȘTI ILFOV

Pisanie:

ÎNTRU SLAVA ÎNĂLȚĂRII TALE MÂNTUITORULE HRISTOASE ALE TALE DINTRU ALE TALE ȚIE ADUCÂND DUMNEALUI GAVRIILĂ DRUGĂNEȘC VEL VORNIC DA TÂRGOVIȘTE, ACEST SFÂNT LĂCAȘ DUMNEZEESC, UNDE SE PRĂZNUȘTE IRAMUL BLAGOVEȘTENIEI PEA SFINTEI DĂ DUMNEZEU NĂSCĂTOARE ȘI PURUREA FECIOAREI MARIEI, DIN SATUL DUMNEALUI DRUGĂNEȘTI, CARE DEN RĂVNĂ DUMNEZEIASCĂ O AU ÎNĂLȚAT DĂ PIATRĂ, ZUGRĂVIND-O ȘI ÎNFRUMUȘETÂND-O CU TOATE PODOABELE. ȘI S'A ÎNĂLȚAT ÎN ZILELE PEA LUMINATULUI DOMN IO NICOLAE ALIXANDRU VOEVOOD, CARE S'AU SFÂRȘIT ÎN LUNA LUI IULIE, LEAT 7231 (1723).

2) *Piatră de mormânt:*

Prestavise raba bjiu jupan̑ B̑gdanu Velichi Logofăt v̑ dni 7...

3) *Piatră de mormânt:*

SUPT ACEASTĂ PIATRĂ ODIHNEȘTE OASELE ROBULUI LUI DUMNEZEU STAIKO LOGOFĂȚ, PETRECÂND PE ACEASTĂ LUME TRE-CĂTOARE ANI 47 ȘI LĂSÂND VIAȚA ACEASTA LA IUNIE 20 DE